

L'ALT EMPORDÀ

joan ferrerós

La presó de Figueres i el New York Times | La nova presó, acabada fa més d'un any però sense cap pres, aquest Nadal ha estat notícia a *The New York Times* i al *Financial Times*. Denuncien els 1.000 euros al mes que (ens) costa aquesta segona *Belle inutile* (per a qui no ho sàpiga, la primera fou el Castell a principis del XIX). La notícia estaria bé si no fos que els corresponents d'aquests dos diaris, naturalment des de Madrid i amb perspectiva indolentment espanyolista, atribueixen el *desaguisado* a l'administració autonòmica; però vostè, lector, i jo mateix sabem que les coses relacionades amb el calé públic català no van ben bé així. Hi ha un lladre de l'Escala que, tip d'entrar a les segones residències per dormir-hi, menjar-hi, dutxar-se, fer-hi una *lavadora*, etc., ha decidit autodenunciar-se perquè, així, a la presó vella de Figueres pot fer el mateix sense el perill dels *escalos*; el dia que funcioni la nova, a més podrà nedar en la piscina més gran i exclusiva de l'Alt Empordà, estudiar en aules amb aire condicionat, fer-se visitar en els dos centres que hi ha, un d'hospitalari i l'altre per a les subtilitats de la psique, etc. Serà com passar d'un tres estrelles a un *resort*.

Iniciatives de l'alcalde | Seguint amb Figueres, el nostre alcalde ha protagonitzat dues iniciatives. Ara reclama que el tren vell (i l'estació) es quedin al mateix lloc però soterrats; en realitat, una vella i reiteradament desestimada proposta d'ERC. El deuen haver fet canviar de pensament els dos recents accidents mortals que s'han produït al pas a nivell i la cada vegada més obscura possibilitat de les grans modificacions previstes en el moment d'or del TGV. Altrament Santi Vila ha viatjat a París per veure què s'hi pot fer perquè el triangle dalià —Figueres, Púbol i Portlligat— pugui arribar a rebre la consideració de Patrimoni de la Humanitat.

Viladamat, capital de la República

| El poble, governat amb majoria absoluta per la CUP, ha aprovat per unanimitat —amb el suport de l'altre grup, vinculat al PSC— reclamar que el rei plegui per les raons habituals: anacronisme, antidemocràcia... I, és clar, aprofitant l'ambient favorable que han propiciat ses reialeses, amb l'opacitat del destí dels nou milions —o, depèn com es miri, dels 60 milions— que cobren del contribuent, i amb els anys que porten amagant els tripijocs de l'exjugador d'handbol.

Ordis, l'ecopoble | El poble estrena un molí de vent que ha de generar energia per poder abastir l'escola; és el primer dels ginys d'una iniciativa impulsada per l'alcaldesa, Maria Crehu-

et; l'andròmina ha estat pagada íntegrament per la Caixa: uns 20.000 euros. És una de les tres potes del projecte d'autogeneració d'energia a Ordis; les altres dues són la solar i la planta de biogàs que funcionarà amb purins.

EL BAIX EMPORDÀ

gerard prohías

Alarpots | Potser sí que l'única manera de pensar en els empordanesos és llegir allò que els empordanesos escriuen de si mateixos. Allò que els forasters opinen de nosaltres no és canònic, perquè «nosaltres som nosaltres, i punt», i només nosaltres som capaços de captar matisos i reconèixer desfici, segons es desprèn de qualsevol conversa amb qualsevol empordanès que es preï de ser-ho de soca-rel, alarpot i sorrut. En el cas que ens ocupa, Begur és un espai que transita entre la bonhomia alegre de l'estiu i la tristesa salvatge dels hiverns. Miquel Martín ha sabut descriure l'espai mític i dens de l'ahir repensat des d'aquest avui despacient i líquid. També ara és Adrià Pujol qui ho fa, des d'un punt de vista autobiogràfic. A ambdós escriptors begurencs els uneix l'evocació del llenguatge local, dialectal, gairebé

>> *La presó de Figueres*
a *The New York Times*.

>> *Ajuntament de Viladamat.*

>> *Adrià Pujol.*

un idiolecte familiar. Amb el llibre *Escafarlata d'Empordà*, presentat per l'editorial empordanesa Sidillà, Pujol explica l'Empordanet perquè s'explica a si mateix, amb un vocabulari proper al precipici d'on ja mai no es torna si s'hi cau. És ben cert que l'Empordà és una illa feta d'illes menors. Cadaqués és una illa. Begur —no cal ni dir-ho— també. En ambdues poblacions, el llenguatge ha persistit amb la tossuderia que persisteix en llocs remots i quasi autàrquics. Ha resistit amb ferocitat l'allau agressiu d'un turisme que durant els anys 60-70 del segle passat ens va retallar els enagós, ens va imposar els jeans i ens va omplir les butxaques amb més o menys volum, recalcats en un *jukebox* i escoltant música progressiva. Si llegiu el llibre d'en Pujol, intuireu les traces del món vist des de l'òptica d'un nadiu de l'Empordanet, dempeus en uns anys i un espai ben concrets: els nostres.

(J. M. Albaigès informa en una entrevista a *La Vanguardia* que Mohamed és el nom més comú dels nascuts el 2011 al Baix Empordà. Relacioneu-ho amb els paràgrafs anteriors i algun dia en parlem).

Monjos | Parlàvem del llenguatge i de la seva conservació. Conservar dins la sostenibilitat és la nova fe. Ens hi hem de convertir. Ho hem malbaratat tot, i ara toca refer camins i esbandir l'aire i la roba. En Jordi Sargatal proposa reintroduir la foca monjo —mediterrà-

nia des de sempre— a les Medes, i ho embolcalla amb motius no solament naturalistes sinó també econòmics, de desenvolupament. Suposo que es tracta d'això. Amb tot el que cau, qui podria pensar en foques a les Medes si no hi hagués un retorn econòmic? Fins i tot una causa tan neta i alhora racional com recuperar una espècie extingida ha de tenir un argument crematístic. No fa gaire, recordeu-ho, s'ideaven aeroports o auditoris més eteris que els sonets o les sonates, sense a penes arguments ni mètrica, tan sols amb la simple voluntat dels polítics electes.

LA GARROTXA

joan sala

La controvertida planta de gestió de residus | El Consell Comarcal de la Garrotxa va aprovar finalment fer la planta de gestió de residus dins del municipi de Sant Jaume de Llierca, una iniciativa de la qual fa anys que es parlava, i que no es concretava per l'oposició de diversos municipis on es volia instal·lar. Un cop adoptat l'acord del Consell Comarcal es van presentar al·legacions en el període establert, que es van desestimar, però els veïns del poble no hi estan d'acord, motiu pel qual fan mobilitzacions, a més d'un recurs contra la desestimació a

les seves demandes. Han fet un seguit d'actes reivindicatius contra la planta de triatge i plantegen, així mateix, que si s'efectués una recollida selectiva ben feta de les deixalles que es generen no seria necessari construir aquesta planta, que resulta contestada tant pels veïns més afectats com per persones i entitats diverses. És un raonament ben coherent.

De tot el que s'havia de tancar, no es tanca res (de moment) | Ha tingut un ressò mediàtic a tots nivells l'acord adoptat per l'Ajuntament d'Olot de tancar els semàfors durant les nits d'entre setmana per estalviar diners. Pocs, segurament. Després els governants municipals han rectificat l'acord inicial, i els reguladors lumínics del trànsit continuen funcionant, tot i que no s'han desdit de la proposta, aparcada de moment. Aquest mateix Ajuntament ha fet manifestacions en el sentit que volien tancar el Museu dels Sants per poc rendible i poc visitat. Ara sembla que també es repensaran aquesta iniciativa de tancament, ja que potser el que cal és donar-lo a conèixer per fer que la gent hi acudeixi. Encara hi ha hagut alguna altra rectificació un cop anunciada. En la situació de desànim que es viu al país no és prudent donar aquest tipus de missatges, i menys encara si al cap de poc es fa marxa enrere del que s'havia anunciat. No esperem de qui ens governa actituds dubitatives.

>> Foca monjo del Mediterrani.

CC - GIOVANNI DALL'ORTO

>> El president del Consell Comarcal de la Garrotxa, Joan Espona.

IRENE RAMENTOL - ACN

>> Semàfor led.

IRENE FERRER - ACN